

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/40/2016
Identifikačné číslo spisu:	1113232744
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1113232744.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ STROJÁRNE a. s., so sídlom Továrenská 210, Tlmače, IČO: 31 411 690, zastúpeného Advokátska kancelária Kovár a partneri, s. r. o., so sídlom Vajnorská 8/A, Bratislava, proti odporcovi Crédit Agricole Corporate and Investment Bank, Paríž (vo veci organizačnej zložky: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S. A., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Námestie 1. mája 18, Bratislava, IČO: 36 361 968), zastúpenému White & Case s. r. o., so sídlom Hlavné námestie 5, Bratislava, IČO: 35 908 891, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na dovolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., so sídlom Rut 91.081.000-6, Santa Rosa 76, Santiago, Chile, zastúpenej Allen & Overy Bratislava, s. r. o., so sídlom Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, IČO: 35 857 897, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/397/2013-531 z 9. januára 2014, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013 uložil odporcovi povinnosť zdržať sa poskytnutia akýchkoľvek plnení v prospech spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., Rut 91.081.000-6, Chile na základe záručných listín vystavených odporcom č. LGI07109753 na sumu 14 250 221,60 USD v znení jej dodatku a č. B200498 na sumu 4 690 073,24 USD v znení jej dodatkov, zabezpečujúcich porušenie povinností spoločnosti SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ STROJÁRNE a. s., IČO: 31 411 690, vyplývajúcich zo zmluvy o dielo č. ACB-003.06, uzatvorenej dňa 25.07.2007 so spoločnosťou EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S.A., Rut 91.081.000-6, Chile, a to až do právoplatnosti rozsudku v konaní vo veci samej. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť, aby v lehote 30 dní od doručenia uznesenia podal návrh na

začatie konania vo veci samej. O nariadení predbežného opatrenia rozhodol podľa ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1 a ods. 6, § 76 ods. 1 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „O. s. p.“). Návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol v druhej časti petitu z dôvodu, že nariadeným predbežným opatrením bola poskytnutá dostatočná ochrana ohrozenému nároku, ako aj z dôvodu, že súd nemôže zakázať odporcovi vymáhanie akýchkoľvek jeho nárokov do budúcnosti. O trovách konania nerozhodol s odôvodnením, že o nich bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Na odvolanie odporcu a spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 1Cob/397/2013-531 z 9. januára 2014 tak, že odvolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. odmietol. Napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým bolo vo vzťahu k odporcovi nariadené predbežné opatrenie, potvrdil. V odôvodnení uznesenia uviedol, že spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. nie je účastníkom konania, resp. vedľajším účastníkom a predbežným opatrením jej tiež nebola uložená žiadna povinnosť v zmysle ust. § 76 ods. 2 O. s. p. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. bolo podané neoprávnenou osobou, preto ho podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. odmietol.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodné ani námietky odporcu týkajúce sa nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky na prejednanie a rozhodnutie veci, prekážky právoplatne rozhodnutej veci, nepreukázania nebezpečenstva ujmy bezprostredne hroziacej navrhovateľovi a neoznačenia spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. za účastníka konania. Uznesenie súdu prvého stupňa v odporcom napadnutej časti preto potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. ako vecne správne.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolania odporca a spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A.

Oporca (ďalej aj „dovolať“) uviedol, že prípustnosť dovolania vyvodzuje z ust. § 237 písm. a), § 237 písm. b) a § 237 písm. f) O. s. p. Namietal, že napadnuté predbežné opatrenie je v poradí už štvrtým identickým predbežným opatrením, vydaným proti nemu. Prvé predbežné opatrenie bolo vydané vo veci sp. zn. 35Cb/201/2012, pričom nárok navrhovateľa vo veci samej, že vyplatenie záruk je protiprávne, je uplatnený pred Medzinárodnou obchodnou komorou v Paríži. Krajský súd nariadené predbežné opatrenie zrušil a následne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolať“) odmietol dovolanie navrhovateľa. Druhé predbežné opatrenie bolo vydané vo veci sp. zn. 32Cb/64/2013, pričom navrhovateľ sa vo veci samej domáha určenia, že záväzok dovolateľa vyplatiť záruky zanikol. NS SR vyhovel dovolaniu navrhovateľa a zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave, ktorým bolo zrušené predbežné opatrenie. Následne Krajský súd v Bratislave v ďalšom rozhodnutí potvrdil predbežné opatrenie okresného súdu. Tretie predbežné opatrenie bolo vydané vo veci sp. zn. 26Cb/103/2013, pričom spoločnosť SEGFIELD INVESTMENTS LIMITED sa návrhom vo veci samej domáha náhrady škody z protiprávne vystavených záruk a Krajský súd v Bratislave zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu. Štvrté predbežné opatrenie bolo vydané v predmetnej veci sp. zn. 34Cb/63/2013, v ktorej sa navrhovateľ vo veci samej domáha určenia neplatnosti záruk, pričom Krajský súd v Bratislave potvrdil predbežné opatrenie vydané okresným súdom, ktoré je tak stále vykonateľné. Ak by sa aj nevzalo do úvahy tretie predbežné opatrenie, ktoré bolo vydané na návrh akcionára navrhovateľa, avšak prvé, druhé a štvrté predbežné opatrenie sa týkajú rovnakej veci, t. j. uloženia povinnosti dovolateľovi, aby sa zdržal výplaty záruk a sú tiež vydané v konaní s rovnakými účastníkmi, čím je nepochybne založená prekážka veci právoplatne rozhodnutej (*rei iudicatae*), prípadne prekážka litispendencie. Od vydania prvého predbežného opatrenia nenastala žiadna zmena skutkových okolností a jediné, čo sa zmenilo, je označenie konania vo veci samej, jedná sa však len o účelovú zmenu, ktorej cieľom je vyvolať zdanie rozdielnosti v konaní. Keďže v čase vydania štvrtého predbežného opatrenia už prebiehali, resp. boli právoplatne ukončené konania o prvom a druhom predbežnom opatrení, tak štvrté predbežné opatrenie bolo zjavne vydané v rozpore s prekážkou litispendencie, resp. prekážkou *rei iudicatae*. Krajský súd v Bratislave svojím uznesením potvrdil štvrté predbežné opatrenie, ktoré bolo vydané v zrejmom rozpore s prekážkou *rei iudicatae*, pričom sa vôbec nezaoberal námietkami odporcu v odvolaní. Okrem toho,

keďže druhé predbežné opatrenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Bratislave sp. zn. 2Cob/299/2013 z 11. decembra 2013, tak v súčasnosti existujú dve vykonateľné predbežné opatrenia s rovnakým predmetom. Dovolateľ preto navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu z 9. januára 2014, ako aj uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 21. októbra 2013 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. uviedla, že prípustnosť dovolania je daná podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p., pretože prvostupňový a ani odvolací súd s ňou ako s účastníkom nekonal, hoci mala byť účastníkom konania na prvom, ako aj druhom stupni, pričom odvolací súd jej odvolanie odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. Je pravdou, že výroková časť prvostupňového a ani odvolacieho uznesenia o nariadení predbežného opatrenia jej výslovne neukladá povinnosti, avšak uvedené rozhodnutia zasahujú do jej hmotného práva na výplatu z bankových záruk. Je tiež pravdou, že navrhovateľ vo svojom návrhu spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. neoznačil za účastníka konania, avšak podľa jej názoru išlo o nedostatok, na odstránenie ktorého mal súd navrhovateľa vyzvať. Odvolací súd ignoruje skutočnosť, že v konaní o nariadení predbežného opatrenia sa uplatňuje druhá definícia účastníctva, pričom podľa ust. § 74 ods. 2 O. s. p. sú účastníkmi tí, ktorí by nimi boli v konaní vo veci samej. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že účastníkom konania o neplatnosť určitého právneho vzťahu sú účastníci tohto vzťahu. Ak sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti bankových záruk a tým pádom ručiteľského vzťahu medzi odporcom a spoločnosťou EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., musí byť účastníkom tohto konania aj uvedená spoločnosť. Z vyššie uvedeného dôvodu spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. navrhla, aby dovolací súd prvostupňové uznesenie, ako aj uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo prvostupňové uznesenie a odvolacie uznesenie zrušil a konanie zastavil.

O dovolaniach rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením č. k. 1Obdo/25/2014-670 z 29. júla 2014 rozhodol tak, že dovolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. odmietol a zároveň uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/397/2013-531 z 9. januára 2014 vo výroku potvrdzujúcom uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013 o nariadení predbežného opatrenia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave.

V odôvodnení uznesenia dovolací súd poukázal na Občiansky súdny poriadok, ktorý upravuje tri definície účastníkov konania. Prvé dve definície sú upravené v ustanovení § 90 O. s. p., podľa ktorého účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje. Tretiu definíciu obsahuje ustanovenie § 94 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého v konaní, ktoré možno začať i bez návrhu, sú účastníkmi aj tí, o právach alebo povinnostiach ktorých sa má konať. Prvá definícia účastníkov konania sa uplatňuje zásadne v sporovom konaní a tretia definícia účastníkov sa uplatňuje zásadne v nespоровom konaní. Druhá definícia účastníkov sa uplatňuje v nespоровom konaní, avšak v niektorých prípadoch aj v sporovom konaní. Podľa tretej definície (ust. § 94 O. s. p.) sú účastníkmi konania aj osoby, ktorých práva a povinnosti nie sú výslovne upravené výkonom rozhodnutia, avšak ich právne postavenie je ním nejakým spôsobom dotknuté. Tretia definícia účastníkov konania je však v posudzovanom prípade vylúčená, pretože sa nejedná o nespоровé konanie.

Podľa prvej definície účastníkov upravenej v ust. § 90 O. s. p. účastníkom konania je ten, kto podal na súde návrh na začatie konania (žaloba), t. j. navrhovateľ (žalobca) a ten, koho navrhovateľ označil v návrhu na začatie konania za odporcu (žalovaný). Určenie účastníkov konania podľa prvej definície vyplýva z dispozičného princípu, ktorý sa uplatňuje v občianskom súdnom konaní a v zmysle ktorého navrhovateľ disponuje konaním a jeho predmetom. Výmedzenie účastníkov je preto založené procesným spôsobom. Podľa druhej definície účastníkmi konania sú tí, ktorých zákon za účastníkov označuje, teda v prípade druhej definície okruh účastníkov konania určuje priamo zákon. Týmto zákonom je Občiansky súdny poriadok. Výnimočne ním môže byť aj niektorý osobitný právny predpis, ktorý obsahuje nielen ustanovenia hmotnoprávne, ale aj ustanovenia procesné, resp. odkazuje na subsidiárne použitie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (napr. zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii), keďže určenie okruhu účastníkov konania je otázkou

vyslovene procesnou.

Ako už bolo vyššie konštatované, druhá definícia účastníkov konania sa uplatňuje v nesporových konaniach, avšak výnimočne aj v niektorých sporových konaniach. V prípade druhej definície určuje účastníkov konania zákon. Podľa druhej definície sa zakladá účastníctvo aj v konaniach podľa druhej časti Občianskeho súdneho poriadku (Činnosť súdu pred začatím konania), ktorá obsahuje aj úpravu predbežného opatrenia (pred začatím konania vo veci samej) v ust. § 74 a nasl. Z ustanovenia § 74 ods. 2, štvrtej vety O. s. p. vyplýva, že účastníkmi konania o nariadenie predbežného opatrenia sú tí, ktorí by nimi boli, keby išlo o vec samu.

V posudzovanom prípade bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia (pred začatím konania vo veci samej) podaný v sporovom konaní (nie nesporovom). Účastníkmi konania o nariadenie predmetného predbežného opatrenia sú navrhovateľ (ktorý disponuje konaním a jeho predmetom) a ten, koho navrhovateľ v návrhu označil za odporcu. Tie isté subjekty sú účastníkmi konania aj v konaní vo veci samej na základe návrhu na začatie konania z 21. novembra 2013 o určenie neplatnosti bankových záruk vystavených odporcom, ktorý podľa tvrdenia navrhovateľa ich vystavil v rozpore s mandátnou zmluvou, uzavretou dňa 9. októbra 2007 medzi navrhovateľom ako mandantom a odporcom ako mandatárom.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 2 O. s. p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému, než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že aj tretia osoba, ktorá nie je navrhovateľom a odporcom v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, môže byť účastníkom konania o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, avšak tejto tretej osobe musí byť výrokom uznesenia o nariadení predbežného opatrenia uložená konkrétna povinnosť. Podľa ustálenej súdnej praxe ide o uloženie takej povinnosti, ktorá sa týka súčinnosti pri splnení povinnosti účastníka (napr. banke sa uloží povinnosť, aby po určitú dobu nevyplatila z účtu odporcu určitú peňažnú sumu a pod.). Predpokladom uloženia povinnosti tretej osobe podľa ust. § 76 ods. 2 O. s. p. však je, že to možno od nej spravodlivo požadovať.

Nie je sporné, že odporca je účastníkom konania o nariadenie predmetného predbežného opatrenia, preto dovolanie podané odporcom bolo podané ním ako oprávnenou osobou. Za účastníka konania odporcu označil v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ, ktorý v sporovom konaní disponuje návrhom a jeho predmetom.

Spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. navrhovateľ v predmetnom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neoznačil za účastníka konania, uvedená spoločnosť sa v konaní nestala ani vedľajším účastníkom a výrokom uznesenia o nariadení predbežného opatrenia jej tiež nebola uložená žiadna povinnosť, ako na to správne poukázal aj odvolací súd v odôvodnení svojho uznesenia, preto uvedená spoločnosť sa nestala účastníkom konania o nariadenie predbežného opatrenia ani v zmysle ust. § 76 ods. 2 O. s. p. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd odvolanie podané uvedenou spoločnosťou odmietol ako podané neoprávnenou osobou v zmysle ust. § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. Z rovnakého dôvodu potom dovolací súd podľa ust. § 243b ods. 5, prvej vety v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. odmietol dovolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., keďže dovolanie bolo podané niekým, kto na jeho podanie nie je oprávnený.

Dovolací senát NS SR v predmetnej veci sa nestotožňuje s názorom, že spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. bola oprávnenou osobou na podanie odvolania ako „dotknutý účastník“ na strane odporcu v zmysle ust. § 206 ods. 1 O. s. p. a keďže výrokom súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia sú priamo dotknuté práva uvedenej spoločnosti, táto je osobou oprávnenou na podanie odvolania (viď uznesenia NS SR sp. zn. 5Obdo/24/2013 z 12.06.2013 a sp. zn. 4Obdo/4/2014 z 28.02.2014). Naopak, dovolací senát NS SR v predmetnej veci sa stotožnil s názorom dovolacieho senátu, ktorý vyslovil v uznesení sp. zn. 3 Obdo 50/2013 z 24.10.2013, že odvolací súd nemal konať o odvolaní spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., pretože táto nebola účastníkom konania o nariadenie predbežného opatrenia (zo žiadneho dokladu nevyplýva, že by navrhovateľ uvedenú spoločnosť označil za účastníka konania na strane odporcu alebo že by o vstupe uvedenej spoločnosti rozhodol súd).

Právo podať dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa ust. § 240 ods. 1 O. s. p. prislúcha účastníkovi konania (rovnako ako právo podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok prislúcha účastníkovi konania podľa § 201 O. s. p.). Kto je účastníkom konania je upravené v ust. § 90 a § 94 O. s. p. (vymedzenie troch definícií účastníkov konania). Len účastník konania (resp. vedľajší účastník konania za určitých podmienok) je oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu, a to či už odvolania alebo dovolania. Ustanovenie § 206 ods. 1 O. s. p. upravuje suspenzívny (odkladný) účinok odvolania v prípade, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (včas) a oprávnenou osobou, ktorou podľa ust. § 201 O. s. p. je účastník konania (resp. za určitých podmienok aj vedľajší účastník), pričom kto je účastníkom konania definuje Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 90 a § 94. Podľa názoru dovolacieho senátu, ustanovenie § 206 ods. 1 O. s. p. neupravuje okruh účastníkov konania a ani ho nerozširuje nad rámec vymedzený v ust. § 90 a § 94 O. s. p. Ustanovenie § 206 ods. 1 O. s. p. nedefinuje ani pojem „dotknutá osoba“ alebo „zúčastnená osoba“ a vo vzťahu k nej neupravuje ani právo na podanie odvolania. Ustanovenie § 206 ods. 1 O. s. p. tak vôbec neumožňuje podať odvolanie niekomu, kto nie je účastníkom konania (teda osobou oprávnenou na jeho podanie). Rovnako ani ustanovenie § 240 ods. 1, prvej vety O. s. p. neumožňuje podať dovolanie takej osobe, ktorá nie je účastníkom konania.

Dovolací súd sa zaoberal aj preskúmaním námietky odporcu ako dovolateľa, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, resp. že v tej istej veci sa už prv začalo konanie (ust. § 237 písm. d) O. s. p.). Z obsahu spisu vyplýva, že Krajský súd v Bratislave (ako súd odvolací) uznesením č. k. 1Cob/397/2013-531 z 9. januára 2014 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I. č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013, ktorým okresný súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa poskytnutia akýchkoľvek plnení v prospech spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., Rut 91.081.000 - 6, Chile na základe záručných listín vystavených odporcom č. LGI07109753 na sumu 14 250 221,60 USD v znení jej dodatku a č. B200498 na sumu 4 690 073,24 USD v znení jej dodatkov zabezpečujúcich porušenie povinností spoločnosti SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ STROJÁRNE, a. s., IČO: 31 411 690, vyplývajúcich zo zmluvy o dielo č. ACB-003.06, uzavretej dňa 25. júla 2007 so spoločnosťou EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., Rut 91.081.000-6, Chile, a to až do právoplatnosti rozsudku v konaní vo veci samej. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca dovolanie. V spise je tiež založené uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/299/2013-510 z 11. decembra 2013, ktorým krajský súd (ako súd odvolací) okrem iného potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I. č. k. 32Cb/64/2013-100 zo 4. apríla 2013, ktorým bolo medzi tými istými účastníkmi konania (navrhovateľom a odporcom) nariadené také isté predbežné opatrenie (s takým istým zdržovacím petitom), ako bolo nariadené Okresným súdom Bratislava I. uznesením č. k. 34Cb/63/2013-214 z 9. januára 2014, ktoré bolo potvrdené uznesením odvolacieho súdu č. k. 1Cob/397/2013-531 z 21. októbra 2013. Námietka dovolateľa v dovolaní, že v súčasnosti existujú dve rovnaké vykonateľné predbežné opatrenia medzi tými istými účastníkmi sa javí byť relevantnou.

Predbežné opatrenie je vykonateľné jeho doručením, bez ohľadu na právoplatnosť (ust. § 171 ods. 1 O. s. p.). Z ust. § 159 ods. 3 O. s. p. vyplýva, že ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Z ustanovenia § 167 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ak nie je ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku. Keďže v spise sa nenachádza uznesenie Okresného súdu Bratislava I. č. k. 32Cb/64/2013-100 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/299/2013-510, ktoré by boli súdom opatrené doložkou právoplatnosti, dovolací súd nemôže jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností konštatovať odporcom tvrdenú existenciu prekážky veci právoplatne rozhodnutej (*rei iudicatae*) v zmysle ust. § 159 ods. 3 O. s. p., aj keď sa uvedená prekážka javí ako reálna. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanej veci sa javí, že konanie je zaťažené vadou v zmysle ust. § 237 písm. d) O. s. p. (prekážka právoplatne rozsúdenej veci - *rei iudicatae*), čo zakladá prípustnosť dovolania odporcu, ale zároveň je aj dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí zrušiť dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu č. k. 1Cob/397/2013-531 z 9. januára 2014 vo výroku potvrdzujúcom uznesenie Okresného súdu Bratislava I. č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013 o nariadení predbežného opatrenia podľa ust. § 243b ods. 2, prvej vety O. s. p. zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Následne rozhodol opätovne Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 1Cob/294/2014-785 z 13. novembra 2014, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013 v prvom výroku, ktorým súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zdržať sa poskytnutia akýchkoľvek plnení v prospech spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., Rut 91.081.000-6, Chile na základe záručných listín vystavených odporcom č. LGI07109753 na sumu 14.250.221,60 USD v znení jej dodatku a č. B200498 na sumu 4.690.073,24 USD v znení jej dodatkov zabezpečujúcich porušenie povinností spoločnosti SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ STROJÁRNE, a. s., IČO: 31411690, vyplývajúcich zo zmluvy o dielo č. ACB-003.06 uzavretej dňa 25.7.2007 so spoločnosťou EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S.A., Rut 91.081.000-6, Chile, a to až do právoplatnosti rozsudku v konaní vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podali opätovne dovolania odporca a spoločnosť EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. Následne však v priebehu dovolacieho konania odporca ako dovolateľ vzal podaním zo 4. júna 2015 svoje dovolanie v celom rozsahu späť z dôvodu, že sa s navrhovateľom dohodol na mimosúdnom vyriešení predmetného sporu. Okrem toho podaním zo 4. júna 2015 navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania (žalobu) v celom rozsahu späť, nakoľko sa s odporcom dohodol na mimosúdnom vyriešení predmetného sporu a zároveň podal aj návrh na zrušenie predbežného opatrenia z dôvodu, že pominuli dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené.

Vzhľadom na to, že odporca vzal svoje dovolanie v celom rozsahu späť, dovolací súd uznesením č. k. 1Obdo/10/2015-875 z 29. júla 2015 rozhodol tak, že konanie o dovolaní odporcu zastavil podľa ust. § 243b ods. 5, druhej vety O. s. p.

O dovolaní spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. rozhodol tým istým uznesením tak, že dovolanie uvedenej spoločnosti odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p., pretože ustanovenie § 240 ods. 1, prvá veta O. s. p. neumožňuje podať dovolanie takej osobe, ktorá nie je účastníkom konania, teda dovolanie bolo podané niekým, kto na jeho podanie nie je oprávnený.

O späťvzatí návrhu na začatie konania (ust. § 96 ods. 1 O. s. p.) a návrhu na zrušenie predbežného opatrenia (ust. § 77 ods. 2 O. s. p.) dovolací súd nerozhodoval, pretože v dovolacom konaní o tom nie je možné rozhodovať. O týchto návrhoch rozhodol Okresný súd Bratislava I uznesením č. k. 34Cb/63/2013-880 z 27. októbra 2015 tak, že zastavil konanie o návrhu vo veci samej a zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie proti odporcovi.

Dňa 1. decembra 2015 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“) vydal nález č. k. II. ÚS 439/2015-44, ktorým pod bodom 2 rozhodol tak, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/25/2014 z 29. júla 2014 v časti, ktorou bolo dovolanie obchodnej spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. (sťažovateľky) odmietnuté, zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia nálezu o. i. vyplýva, že „Pri posúdení postavenia sťažovateľky v konaní ústavný súd naďalej zotrváva na názore už vyjadrenom v jeho uznesení sp. zn. I. US 713/2013, podľa ktorého predbežným opatrením možno podľa § 76 ods. 2 OSP uložiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi konania len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať. Túto inú osobu však možno následne považovať za účastníka pre ten úsek konania, v ktorom sa rozhoduje o uložení povinnosti súčinnosťného charakteru tejto osobe. Teda v prípade sťažovateľky sa vzhľadom na už uvedenú podstatu základného práva na súdnu ochranu javí ústavnému súdu za ústavne neudržateľný taký výklad ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich účastníctvo v konaní, ktorým by bola sťažovateľke odopretá možnosť akejkoľvek procesnej obrany (a skrz nej vyjadrenia sa k veci) voči rozhodnutiu všeobecného súdu čo aj len dočasne zasahujúceho do jej práv. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že neodmysliteľným základom práva na súdnu ochranu je inštitút účastníctva v konaní. Je to práve vstup

do postavenia účastníka konania a následne rešpektovanie všetkých ostatných práv odvíjajúcich sa od tohto postavenia, ktorý garantuje každému zákonom ustanoveným postupom možnosť domáhať sa svojich práv pred nezávislým a nestranným súdom. Na margo samotného postavenia účastníka konania ústavný súd dodáva, že ono samo osebe ešte nezakladá nárok na úspech námietok v spore, avšak je jednak garanciou toho, že sporom dotknutá strana bude aj vypočutá, a tak isto aj garanciou toho, že dotknutá strana bude mať vedomosť o začatí a ukončení sporu, v ktorom sa rozhoduje o jej právach. Keďže najvyšší súd sa v sťažovateľkinej veci nepriklonil k ústavne konformnému výkladu jednoduchého práva a ústavný súd považoval postup najvyššieho súdu za natoľko závažný, že vyústil do protiústavnosti konania ako celku, bolo pre zabezpečenie ochrany práv sťažovateľky potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu. Keďže sťažovateľke nebol umožnený „vstup do konania“, je nesporné, že súd jej v konaní ani len teoreticky nemohol zabezpečiť rovnosť v konaní, možnosť vyjadriť sa k dôkazom, kontradiktórne konanie, ochranu vlastníckeho práva atď."

Pred vecným prejednaním dovolania spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. Najvyšší súd Slovenskej republiky zisťoval, či sú splnené procesné podmienky v zmysle ustanovenia § 103 O. s. p., len splnenie ktorých je predpokladom toho, aby NS SR mohol konať o dovolaní vyššie uvedenej spoločnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/397/2013-531 z 9. januára 2014 vo výroku potvrdzujúcom uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013, ktorým okresný súd na návrh navrhovateľa SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ STROJÁRNE a. s., so sídlom Továrnská 210, Tlmače, IČO: 31 411 690 nariadil predbežné opatrenie proti odporcovi Crédit Agricole Corporate and Investment Bank, Paríž, vo veci organizačnej zložky: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S. A., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Námestie 1. mája 18, Bratislava, IČO: 36 361 968. Týmto predbežným opatrením okresný súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa poskytnutia akýchkoľvek plnení, v prospech spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., Rut 91.081.000-6, Chile na základe záručných listín vystavených odporcom č. LGI07109753 na sumu 14 250 221,60 USD v znení jej dodatku a č. B200498 na sumu 4 690 073,24 USD v znení jej dodatkov, zabezpečujúcich porušenie povinností spoločnosti SLOVENSKÉ ENERGETICKE STROJÁRNE a. s., IČO: 31 411 690, vyplývajúcich zo zmluvy o dielo č. ACB-003.06, uzavretej dňa 25.07.2007 so spoločnosťou EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S.A., a to až do právoplatnosti rozsudku v konaní vo veci samej. Teda časťou, v ktorej Ústavný súd SR nálezom č. k. II. ÚS 439/2015-44 z 1. decembra 2015 zrušil uznesenie NS SR č. k. 1Obdo/25/2014-670 z 29. júla 2014 v časti, ktorou bolo odmietnuté dovolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. je vyššie citovaný výrok potvrdzujúceho uznesenia Krajského súdu v Bratislave o nariadení predbežného opatrenia proti odporcovi.

Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho súdneho poriadku kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (tzv. podmienky konania).

Podmienky konania v občianskom súdnom konaní predstavujú procesné predpoklady, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol vo veci konať. Upravené sú vo viacerých ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko tento procesný predpis nemá len jedno ustanovenie obsahujúce ich taxatívny výpočet. V ustanovení § 103 Občiansky súdny poriadok ukladá súdu, aby z úradnej povinnosti počas celého súdneho konania skúmal ich splnenie tak na strane účastníkov konania, ako aj na strane súdu. Pokiaľ súd zistí, že niektorá z procesných podmienok nie je splnená, jeho ďalší postup závisí od toho, či ide o nedostatok podmienky odstrániteľný alebo neodstrániteľný. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 104 ods. 1 vete prvej výslovne stanovuje, že ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Medzi podmienky konania, ktorých nedostatok nie je možné odstrániť patrí nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, prekážka začatého konania, prekážka právoplatne rozhodnutej veci a v sporovom konaní aj absencia návrhu na začatie konania.

Z ustanovenia § 75 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že predbežné opatrenie súd nariadi na návrh (neplatí to len v prípade, ak ide o predbežné opatrenie v konaní, ktoré súd môže začať aj bez návrhu - o takýto prípad

však v preskúmvanej veci nešlo).

Z obsahu spisu vyplýva, že v preskúmvanej veci návrh na nariadenie predbežného opatrenia (pred začatím konania vo veci samej) bol podaný dňa 2. októbra 2013 v sporovom konaní. Návrh na začatie konania vo veci samej bol podaný následne dňa 21. novembra 2013 navrhovateľom SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ STROJÁRNE a. s. proti odporcovi Crédit Agricole Corporate and Investment Bank, vo veci organizačnej zložky: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S. A., pobočka zahraničnej banky so sídlom Námestie 1. mája 18, Bratislava, o určenie neplatnosti bankových záruk vystavených odporcom. V priebehu druhého dovolacieho konania dovolateľ (odporca) podaním zo 4. júna 2015 oznámil dovolaciemu súdu, že sa s navrhovateľom dohodol na mimosúdnom vyriešení predmetného sporu, z dôvodu ktorého vzal svoje dovolanie v celom rozsahu späť. Zároveň navrhovateľ podaním zo 4. júna 2015 vzal návrh na začatie konania vo veci samej späť, pretože sa s odporcom dohodol na mimosúdnom vyriešení sporu a navrhol zrušenie predbežného opatrenia nariadeného uznesením č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013, pretože pominuli dôvody, pre ktoré bolo nariadené (uvedené podania boli v spise založené aj v čase rozhodovania Ústavného súdu SR). Vzhľadom na späťvzatie dovolania, ako dispozitívneho úkonu dovolateľa (odporcu), NS SR právoplatným uznesením č. k. 1 Obdo 10/2015-875 z 29. júla 2015 zastavil konanie o dovolaní odporcu. Zároveň odmietol dovolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. O dispozitívnych návrhoch navrhovateľa rozhodol Okresný súd Bratislava I právoplatným uznesením č. k. 34Cb/63/2015-880 z 27. októbra 2015 tak, že na základe späťvzatia návrhu na začatie konania v predmetnej právnej veci konanie zastavil a na základe návrhu na zrušenie predbežného opatrenia zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie proti odporcovi.

Nálezom Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 439/2015-44 z 1. decembra 2015 bolo zrušené uznesenie NS SR č. k. 1Obdo/25/2014-670 z 29. júla 2014 a vec bola vrátená NS SR na ďalšie konanie v časti, ktorou bolo odmietnuté dovolanie spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A., t. j. v časti výroku uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/397/2013-531 z 9. januára 2014, potvrdzujúceho uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013 o nariadení predbežného opatrenia proti odporcovi.

Napriek tomu, že nálezom č. k. II. ÚS 439/2015-44 Ústavný súd SR zrušil uznesenie NS SR č. k. 1Obdo/25/2014-670 z 29. júla 2015 (t. j. prvé uznesenie NS SR vydané v dovolacom konaní), dovolací súd po preskúmaní veci konštatuje nedostatok podmienky konania, ktorou v sporovom konaní je návrh na nariadenie predbežného opatrenia (ust. § 75 ods. 1, prvá veta O. s. p.), keďže navrhovateľ (ktorý ako dominus litis disponuje konaním a jeho predmetom) podaním zo 4. júna 2015 jednak navrhol súdu zrušenie nariadeného predbežného opatrenia a jednak vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, keďže sa s odporcom dohodol na mimosúdnom vyriešení sporu, pričom týmto návrhom Okresný súd Bratislava I v celom rozsahu vyhovel a uznesením č. k. 34Cb/63/2013-880 z 27. októbra 2015 konanie v predmetnej veci zastavil a zároveň zrušil svoje uznesenie č. k. 34Cb/63/2013-214 z 21. októbra 2013. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 27. októbra 2015 nadobudlo právoplatnosť dňa 10. decembra 2016. V čase rozhodovania NS SR ako súdu dovolacieho (dňa 21. júna 2016) tak nie sú splnené všetky podmienky dovolacieho konania v zmysle ust. § 103 O. s. p. Keďže absencia návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v sporovom konaní predstavuje nedostatok podmienky konania, ktorý je neodstrániteľný, dovolací súd rozhodol tak, že konanie o dovolaní spoločnosti EMPRESA NACIONAL DE ELECTRICIDAD S. A. zastavil v zmysle ust. § 104 ods. 1, prvej vety v spojení s ust. § 243c O. s. p.

O náhrade trov tohto dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) v spojení s ust. § 243c O. s. p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože dovolacie konanie bolo zastavené.

Uznesenie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.